

Nr 104.

Av herr **Andersson, Elof, m. fl.**, om ökat tullskydd för vissa frukter och köksväxter samt om importreglering för sådana.

De senaste årens svårigheter för vårt lands jordbruksnäring hava medfört ett ej ringa antal stöd- och skyddsåtgärder. Dessa hava dock huvudsakligast avsett själva huvudnäringen, nämligen spannmålsodling och boskapskötsel. I några trakter, exempelvis i vissa delar av Skåne, Småland samt Mälardalen, spela emellertid jordbrukets binärningar en så stor roll, att man beträffande dem kan säga, att jordbruket i viss utsträckning tager form av frukt-, grönsaks- och blomsterodling. Dessa binärningar befinna sig för närvarande i vårt land i ett mindre gynnsamt läge, orsakat framför allt av införsel från utlandet med utförsäljning till priser, som av olika anledningar understiga produktionskostnaderna för inhemska trädgårdsalster. Detta förhållande har nära nog omöjliggjort tillförlitliga ekonomiska kalkyler för ifrågavarande odlingsslag och därigenom minskat möjligheterna för en skälig utkomst för de svenska trädgårdsodlarna.

I dessa tider med sin ofta hotande arbetslöshet synes det dock vara synnerligen angeläget, att framställningen av grönsaker och frukt förbehålles svenska odlare. Det är nämligen att beakta, att ett flertal jordbruk, å vilka frukt- och trädgårdsodling huvudsakligen bedrivs, sysselsätta ett ganska stort antal arbetare, som i denna näring hava sin huvudsakliga utkomst. Med ett ökat skydd skulle odlarna här bliva i tillfälle att bereda mera varaktig sysselsättning åt de anställda, som hittills ofta endast kunna erhålla säsongarbete. Men lika allvarligt torde läget te sig för de smärre jordbruket. Ett större antal fruktträd, några bänkar tidiga grönsaker jämte blomsterodling, särskilt i närheten av större samhällen, kan utgöra ett icke obetydligt tillskott i inkomsterna för den mindre jordbrukaren. Det anses ju, såsom bl. a. framgår av direktiven för den nyligen igångsatta utredningen rörande egna-hemsverksamheten och andra med statens verksamhet på det sociala jord-området sammanhängande frågor, önskvärt och behövt att utvidga möjligheterna för småbrukarna att vinna utkomst på sina jordbruk. Genom att bereda ett mera verksamt skydd åt här nämnda odlingsgrenar skulle detta syfte tillgodoses i icke ringa utsträckning.

Åtskilliga faktorer spela för fruktodlaren en svårberäknelig ehuru avgörande roll för räntabiliteten av hans odlingar. Ju högre frukt- och trädgårdsodlingen uppdrivits, desto mera kapital har i regel nedlagts i anläggningar och planteringar och desto mera arbetskraft har funnit användning. Ett dåligt fruktår, frost o. s. v., kan lika väl som valutaförhållanden och traktater med främmande makter kullkasta hans kalkyler och beröva honom lönen för hans möda. Omfattningen av de intressen, som stå bakom

enbart fruktodlingen i vårt land, framgår bäst av att dennas årliga värde uppskattats till i genomsnitt omkring 60 miljoner kronor. Med den alltmer ökade förståelsen för den vegetabiliska kostens betydelse visar konsumtionen av frukt och grönsaker en ständigt stegrad ökning. Under dessa förhållanden framstår det såsom en angelägenhet av stor vikt att bereda möjlighet att i största omfattning förbehålla den svenska marknaden för den inhemska frukt- och trädgårdsprodukten.

För att möjliggöra detta kunna olika vägar väljas. En säsongtull, som avpassats efter konsumtionstiden för de mera betydande svenska trädgårdsprodukterna, skulle säkerligen utgöra ett verksamt medel att stärka trädgårdsodlarnas ställning utan belastning av konsumenterna. Vi vilja i detta sammanhang uttryckligen framhålla, att ett ökat tullskydd icke ens under den tid det gäller behöver medföra ökade priser på ifrågavarande produkter, emedan den inhemska konkurrensen verkar prisreglerande men däremot möjliggör en mera planmässig svensk produktion. Avsikten med tullskyddet är främst att över huvud taget möjliggöra avsättning av produkterna. Under den tid, de inhemska varorna icke finnas tillgängliga, synes oss mera riktigt, att ifrågakomna varor åtnjuta full tullfrihet. Den inhemska konsumtionen kan på detta sätt fortlöpa utan att hämmas av onödig prisstegring.

Importreglerande verksamhet kunde också tänkas verka till betydande gagn för den svenska trädgårdsodlingen. Exempel på sådan verksamhet med fördelaktiga resultat för svenskt jordbruk hava givits i spannmåls- m. fl. regleringar. Givetvis måste, därest denna väg beträdes, ett noggrant avvägande ske mellan de olika svenska intressen, som därvid beröras.

Vilka av dessa båda vägar, som bäst lämpa sig för realiserandet av frukt- och trädgårdsodlarnas önskemål, undandrager sig för närvarande motionärernas förmåga att helt bedöma. Med främmande länder ingångna handelsavtal inverka bl. a. på utformningen av skyddsåtgärderna. Skulle för närvarande gällande traktater med främmande makter visa sig lägga hinder i vägen för vissa slags hjälpåtgärder, torde böra tagas under övervägande att söka uppnå sådan jämkning, att berörda hinder undanröjas.

Under åberopande av vad ovan anförts och med hänvisning till omfattningen av de intressen, som ligga bakom kravet på ökat skydd för frukt- och trädgårdsodlingen, få vi föreslå,

A) att riksdagen måtte besluta

dels — eventuellt med upphävande av nu gällande tullar och tilläggstullar å dessa varor — att följande varuslag skola under angivna tider vara belagda med nedan angivna tullsatser:

	per 100 kilogram	tiden
Lök, hänförlig till tulltaxenr 53.....	20 kr.	1/6—31/12
Plommon, hänförliga till tulltaxenr 67 ..	35 »	1/7—15/11
Körsbär, hänförliga till tulltaxenr 67	35 »	1/6—31/7

	per 100 kilogram	tiden
Päron, hänförliga till tulltaxenr 67	20 kr.	1/7 —31/12
Äpplen, hänförliga till tulltaxenr 67	20 »	1/6 —15/1
Vindruvor, hänförliga till tulltaxenr 64 ..	35 »	1/6 —31/1
Rötter, ätbara, i tulltaxan ej särskilt nämnda: nyskördade färska (stat. nr 103) ..	50 »	1/11—30/6
Köksväxter, hänförliga till stat. nr 116, andra än haricots verts, sallad och kron- ärtskockor	70 »	hela året,

dels att tiden för gällande tilläggstullar å tomater och gurkor skall utsträckas att gälla för tomater under 1 maj—15 december och gurkor tiden 15 mars—15 december,

dels ock att beträffande blommor och blomdelar, hänförliga till stat. nr 89: 2, skall utöver gällande tull utgå tilläggs-tull med 500 kronor för 100 kilogram under tiden 1 mars—1 december; eller

B) att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utfärdande av bestämmelser rörande importreglering av ovannämnda varor, så att verksamt skydd beredes svenska odlare.

Stockholm den 21 januari 1936.

Elof B. Andersson.

Petrus Nilsson.

Per Andersson.

John Björck.

Fritiof Gustafson.

Axel Mannerskantz.

Gottfr. Karlsson.

Erik von Heland.

John Gustavson.

Anton Pettersson.

K. I. Sköldén.

*Joh. Johansson,
Friggeråker.*

C. A. Reuterskiöld.

